

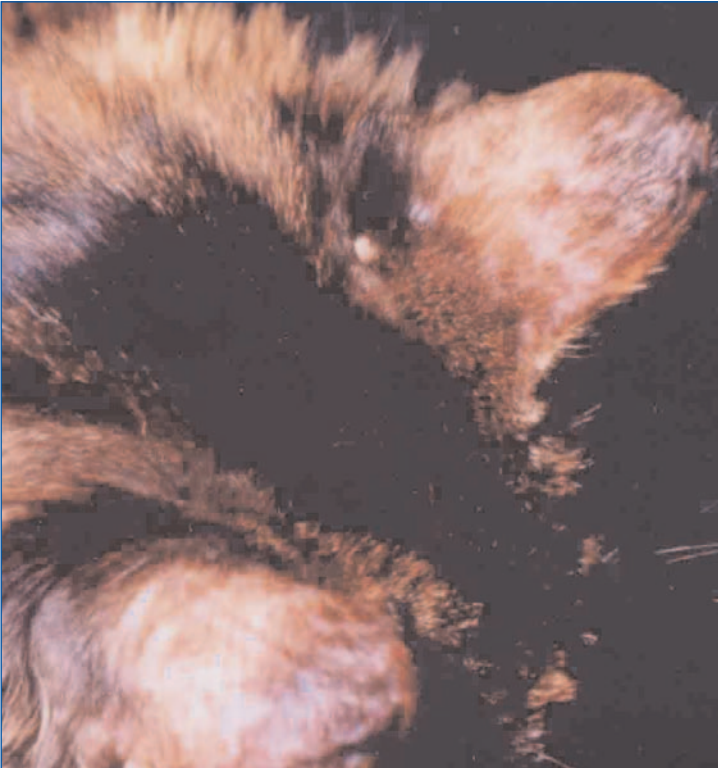
Dr. Bengü Gerçeker*, Dr. İlgen Ertam**, Dr. Derya Aytimur***

Giriş

Evcil hayvan beslenmesindeki artış, zoofilik mantar enfeksiyonu görülme sıklığını artırmıştır. Zoofilik mantar enfeksiyonlarda en sık suçlanan etkenler; *Microsporum canis* (*M. canis*), *Trichophyton mentagrophtes* ve *Trichophyton verrucosum*'dur. Bu etkenlerin virulansı ve bulaşıcılığı fazladır (1). Daha çok çocuklarda görülen *Tinea capitis*'in en sık etkenleri arasında yer alan *M. canis*, tinea korporis olgularından da izole edilebilmektedir. *M. canis* kedi ve köpeklerden insanlara doğrudan temas ve bulaşmış eşyalar yoluyla aktarılabilir (2). Burada belirtileri olan bir kediden ev halkına bulaşan *M. canis* enfeksiyonu sunulmaktadır.

Olgu

32 yaşında kadın hasta, göğüs ön duvarında ve sağ ayak bileğinde deriden kabarıklık gösteren kaşıntılı iki adet lezyonu ile

Şekil 1. Kedinin kulak tüylerindeki dökülmeler görülmektedir

kliniğimize başvurdu. Öyküde; lezyonun bir ay önce başladığı, aynı özellikteki lezyonların kız kardeşinde de ortaya çıktığı, yaklaşık iki aydır kedinin her iki kulağındaki tüylerde dökülme olduğu öğrenildi (Şekil 1).

Özgeçmiş ve soygeçmişinde özellik saptanmayan olgunun fizik incelemesi normaldi. Dermatolojik bakısında, sağ ayak bileği dış malleol süperiorunda 1x1 cm boyutlarında ve göğüs ön duvarında 2x1 cm boyutlarında, sınırları kabarıklık gösteren, eritemli, çevresinde soyulmaların görüldüğü, annüler iki adet plak izlendi (Şekil 2).

Doğrudan mikolojik inceleme ve kültür için kazıntı örnekleri alındı. Alınan kazıntıdan, sikloheksimid eklenmiş Sabaraud agarı ekim yapılarak, 26 °C de 3 hafta inkübe edildi. Üç haftanın sonunda merkezi beyaz, periferi sarı, ışınal koloniler görüldü. Kolonilerin makroskopik özelliklerine ve laktofenol boyası ile kalın duvarlı fusiform makrokonidyalardan görülmelerine dayanılarak, etkenin *M. canis* olduğu saptandı. Tedavide oral olarak terbinafin 250 mg tbl günde bir kez, 3 hafta süreyle verildi, topikal olarak lezyona naftifin günde bir kez uygulandı. Kedinin veteriner hekim tarafından yapılan muayenesi sonucunda, mantar enfeksiyonu düşünülerek kediye terbinafin 250 mg, çeyrek tablet/gün, dört hafta süreyle verildi. Dört haftanın sonunda olguda ve kedide dramatik iyileşme görüldü.

Tartışma

Tinea korporis zoofilik, geofilik ve antropofilik mantarlar ile ortaya çıkan, keskin sınırlı, tek bir plak ya da çok sayıda plakla giden derinin yüzeysel mantar enfeksiyonudur (2). En sık etkeni, *Trichophyton rubrum*'dur, hayvanlarla temas eden olgularda ise *M. canis* e bağlı tinea korporis olguları görülebilmektedir (3). *M. canis*, kedi ve köpeklerde görülen mantar enfeksiyonunun en sık nedenidir ve tüm dünyada en çok gözlenen zoofilik enfeksiyon etkenidir (4).

*Arş. Gör.; Ege Ü. Tıp Fak. Dermatoloji AD, İzmir

**Uzm. Dermatolog.; Ege Ü. Tıp Fak. Dermatoloji AD, İzmir

***Doç.; Ege Ü. Tıp Fak. Dermatoloji AD, İzmir

Şekil 2. Sağ ayak bileğinde, periferik aktivasyon gösteren annüler plak

M. canis olgumuzda semptomatik bir kediden sahibine ve sahibinden diğer aile bireyelerine bulaşmıştır. Enfekte kedilerden kaynaklanan artrosporlar, ev eşyalarını ve havayı kirleterek bulaşta önemli rol oynamaktadırlar (5). Olguda enfeksiyonun bulaş yolu olarak, kedi ile temas, kız kardeşinde ortaya çıkan enfeksiyonda ise, insandan insana bulaş yanı sıra, artrosporlar ile bulaşmış ev ortamı düşünülmüştür. Klinik olarak psoriasis vulgaris, pityriasis rosea, nummuler egzema düşünülmekle birlikte mikolojik incelemede bol miçel görülmesi üzerine biyopsiye gerek duyulmaksızın kesin tanı konulmuştur.

Sporcularda (4) ve immunsuprese hastalarda (6) *M. canis*' e bağlı tinea corporis saptanabilmektedir. Artmış spor etkinlikleri sırasında derinin sürtünmesinin ya da deriye yapılan masajın *M. canis* enfeksiyonuna temel hazırladığı belirtilmektedir (7). Bu nedenle hayvan ile temas öyküsü vermeyen olgularda spor etkinlikleri öyküde sorgulanmalı, kuşku edilen olgularda immün baskılanma araştırılmalıdır.

Semptomatik kedi ve köpeklerin yanı sıra, asemptomatik kedi ve köpekler de enfeksiyon için kaynak oluşturabilmektedir (5, 8). Veteriner hekimlerce yapılacak Wood bakışı bu asemptomatik hayvanlardaki taşıyıcılığın saptanmasında kullanılabileceği gibi,

semptomatik olgularda da hızlı ve kolay bir tanı yöntemi olarak yararlı olabilir (3). Veteriner hekimler tarafından belirli aralıklarla yapılacak düzenli muayene, enfeksiyonların önlenmesi açısından önem taşımaktadır. Hastalığın tedavisinde, çoklu inokülasyonlar nedeniyle sistemik ilaçlar gerekebilmektedir. Sistemik tedavide itrakonazol (9) ve terbinafin kullanımının güvenli ve etkili olduğu belirtilmektedir. *M. canis*' in etken olduğu enfeksiyonlarda, diğer etkenlerden farklı olarak tedavi daha uzun sürmektedir (10). Bu nedenle hastamızda dört haftalık tedavi planlanmıştır. Semptomatik bir kediden bulaşan *M. canis*' in erişkinde gövde yerleşiminde ortaya çıkması ilginç bulunmuş ve tartışılmıştır.

Kaynaklar

- 1- Czaika V, Tietz HJ, Schulze P, Sterry W. Dermatomycosis caused by Trichophyton verrucosum in mother and child. Hautarzt 1998;49 (7):576-80.
- 2- Emmons CW, Binford CH, Utz JP(ed). Dermatophytoses, Medical Mycology içinde. Philadelphia: 1970. p. 109-50.
- 3- Braun-Falco O, Plewig G, Wolff HH, Burgdorf WHC (ed). Fungal diseases, Dermatology içinde. New York: 2000. p. 313-58.
- 4- Gorani A, Shiera A, Oriani A, Barbareschi M. Case report. Tinea corporis due to Microsporum canis in a professional cyclist. Mycoses 2002; 45(1-2): 55-7.
- 5- Mancianti F, Nardoni S, Corazza M, D' Achille P, Ponticelli C. Environmental detection of Microsporum canis arthrospores in the households of infected cats and dogs. J Feline Med Surg 2003; 5(6): 323-8.
- 6- Mohrenschlager M, Seidl HP, Holtmann C, Ring J, Abeck D. Tinea capitis et corporis due to Microsporum canis in an immunocompromised female adult patient. Mycoses 2003; 46 (1):19-22.
- 7- Katoh T, Maruyama R, Nishioka K, Sano T. Tinea corporis due to Microsporum canis from an asymptomatic dog. J Dermatol 1991;18(6):356-9.
- 8- Weitzman I, Summerbell RC. The dermatophytes. Clin Mic Rev 1995; 8(2): 240-259.
- 9- Gupta AK, Ginter G. Itraconazole is effective in the treatment of tinea capitis caused by Microsporum canis. Pediatr Dermatol 2001;18(6):519-22.
- 10- Silm H, Karelson M. Terbinafine: efficacy and tolerability in young children with tinea capitis due to Microsporum canis. J Eur Acad Dermatol Venereol 2002;16(3):228-30.